

רשומות

הצעות חוק

1 ביוני 1987

1833

ד' בסיון התשמ"ז

עמוד

- 253 . חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשמ"ז-1987.
- 254 . חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 10), התשמ"ז-1987.

מתפרסמת בזה הצעות חוק מטעם הממשלה:

[55]

חוק להארכת תוקף של תקנות שעת חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשמ"ז-1987

1. תקפן של תקנות שעת-חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד-1974 (להלן - התקנות), מוארך בזה עד י"ח באלול התשמ"ח (31 באוגוסט 1988).
2. שר החינוך והתרבות, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, רשאי בכל עת, בצו שיפורסם ברשומות, לבטל את התקנות, כולן או מקצתן, או להגביל סמכויות על פיהן.
3. תחילתו של חוק זה ביום ו' באלול התשמ"ז (31 באוגוסט 1987).

הארכת תוקף
סמכות ביטול
לפני הכרזת
תחילה

דברי הסבר

מאחר שגראה כי הצורך בתקנות אלה יעמוד גם בשנה הבאה, מוצע לתאריך את תקפן פעם נוספת לתקופת של שנה, דהיינו עד יום י"ח באלול התשמ"ח (31 באוגוסט 1988).

תקנות שעת-חירום (אבטחת מוסדות חינוך), התשל"ד-1974, הותקנו בידי שר החינוך והתרבות לקראת שנת הלימודים התשל"ה, ומאז הוארך תקפן פעמים אחדות, אגב תיקונים. מכוח ההארכת האחרונה (ס"ח התשמ"ו, עמ' 246), יפוג תקפן לאתר יום ו' באלול התשמ"ז (31 באוגוסט 1987).

1 ק"ח התשל"ד, עמ' 1902; ס"ח התשל"ה, עמ' 18 ועמ' 196; התשל"ו, עמ' 274; התשל"ז, עמ' 140; התשמ"ב, עמ' 153; התשמ"א, עמ' 334; התשמ"ב, עמ' 178; התשמ"ד, עמ' 2 ועמ' 146; התשמ"ה, עמ' 170; התשמ"ו, עמ' 246.

חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 10), התשמ"ו-1987 [56]

1. תיקון סעיף 1 בפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן — הפקודה), בסעיף 1, הגדרות "לחם ענושים" ו"לחם צר" — יימחקו.
2. תיקון סעיף 57 בסעיף 57 לפקודה —
- (1) ברישה, במקום "להלן — קצין שיפוט" יבוא "להלן — קצין שיפוט לאסירים";
- (2) בפסקה (3), במקום "סוהר בכיר אחר" יבוא "סוהר אחר מדרגת כלאי ומעלה".
3. במקום סעיף 58 לפקודה יבוא:
58. קצין שיפוט לאסירים שהרשיע אסיר בעבירת בית סוהר יהיה רשאי להטיל עליו עונשים אלה, כולם או מקצתם:
- (1) אתראה;
- (2) נזיפה;
- (3) נזיפה חמורה;
- (4) קנס בסכום שלא יעלה על הסכום שיקבע השר בצו, בהסכמת שר המשפטים;
- (5) בידוד לתקופה שלא תעלה על ארבעה עשר ימים, ובלבד שתקופת בידוד העולה על שבעה ימים תחולק לשני חלקים שביניהם הפסקה של שבעה ימים והחלק הראשון אינו עולה על שבעה ימים;

דברי הסבר

לסעיף 3 על-פי סעיפים 58 ו-59 לפקודת בתי הסוהר, העונשים שאפשר להטיל על אסיר שהורשע בעבירת בית סוהר הם אלה: הפסד ימי שחרור עד 28 ימים; בידוד עד 14 ימים; בידוד כאמור עם לחם ענושים; לחם צר לתקופה שלא תעלה על 28 ימים.

כאמור בדברי ההסבר לסעיף 1, אין נוהגים, מטעמים מובנים, להשתמש בעונשים של בידוד עם לחם ענושים ולחם צר. לעונש של הפחתת ימי שחרור יש נפקות רק לגבי אסירים שזכו בשחרור מוקדם בתום שני שלישים ממאסרם. עונש בידוד יש בו כדי להרתיע, אך הוא העולם בדרך-כלל עבירות חמורות. מוצע, על כן, לתת בידי קציני השיפוט לאסירים אפשרויות רחבות יותר להתאמת העונשים הריאיים לנסיבותיה של כל עבירה תוך יצירת דירוג עונשים

לסעיף 1 העונשים "בידוד עם לחם ענושים" ו"לחם צר", הקבועים עד היום בסעיפים 58 ו-59 לפקודת בתי הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן — פקודת בתי הסוהר), שלמעשה לא נעשה בהם שימוש מזה שנים רבות, יעברו מן העולם לאור הוראתיו של סעיף 58 המוצע.

מכאן שלא יהיה עוד צורך בהגדרות "לחם ענושים" ו"לחם צר" בסעיף 1 לפקודת בתי הסוהר המוצע למחקו.

לסעיף 2 לאור ההגדרות החדשות של "קצין שיפוט" ו"סוהר בכיר" הכלולות בהצעת חוק לתיקון פקודת בתי הסוהר (מס' 9), התשמ"ו-1987 (ה"ח התשמ"ו, עמ' 230), יש צורך בהתאמת מונחים כמפורט בסעיף 57 המוצע.

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 21, עמ' 459; ס"ח התשמ"ד, עמ' 90; ה"ח התשמ"ו, עמ' 230.

(6) הפחתת ימי שחרור לתקופה שלא תעלה בכל פעם על עשרים ואחד ימים; לענין זה, "שחרור" — כמשמעותו בסעיף 49 לחוק העונשין, התשל"ז—1977, לרבות רשיון חופש כמשמעותו בסעיף 28.

(ב) קצין שיפוט לאסירים שהטיל על אסיר עונש בידוד או עונש הפחתת ימי שחרור יהיה רשאי לצוות בפסק כי העונש, כולו או מקצתו, יהיה על תנאי, ויהיה תלוי ועומד לתקופה שנקבעה בפסק, ובלבד שלא תעלה על שנה מיום הפסק; אסיר שנידון לעונש על תנאי כאמור, לא ישא את עונשו אלא אם כן עבר, תוך התקופה שנקבעה בפסק, עבירה וזהה לעבירה שעליה נשפט או עבירה דומה או עבירת בית סוהר והורשע ונשל כך, הכל כפי שנקבע בפסק שבו הוטל עליו העונש על תנאי.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א) —

(1) עונש הפחתת ימי שחרור יהיה מוסמך להטיל רק מנהל בית הסוהר, באישור הנציב;

(2) עונש בידוד לתקופה שמעל לשבעה ימים ועונש קנס מעל מחצית הסכום שנקבע בצו כאמור בסעיף קטן (א) (4), יהיה מוסמך להטיל רק מנהל בית הסוהר או סגנו.

(ד) הוטל על אסיר עונש קנס, בידוד או הפחתת ימי שחרור, ורשאי הנציב או סוהר בכיר שהנציב הסמיכו לכך, אם ראה טעם מיוחד והמצדיק לעשות כן, לבטל את העונש או להקל בו על ידי הפחתתו או החלפתו בעונש קל ממנו.

החלפת סעיף 59

4. במקום סעיף 59 לפקודה יבוא:

"הניב פיצויים 59. (א) קצין שיפוט לאסירים שהרשיע אסיר בעבירת בית סוהר, יוכל להייבט, באישור מנהל בית הסוהר, בנוסף לכל עונש, בתשלום פיצויים לשירות על נזק שנגרם עקב העבירה, ובלבד שלא יחייבו בתשלום פיצויים בסכום העולה על הסכום שיקבע השר בצו, בהסכמת שר המשפטים.

דברי הסבר

שבעה ימים ועונש קנס מעל מחצית הסכום המרבי יהיה מוסמך להטיל רק מנהל בית סוהר או סגנו;

השניה — נציב בתי הסוהר או סוהר בכיר שהנציב הסמיכו לכך, יהיה מוסמך לבטל או להמתיק עונש שהוטל על אסיר (למעט עונשים קלים של אתראה, גזיפה ונזיפה המזרה).

למטעמים מאחר שחלק לא מבוטל מעבירות בית 4 ו-5 סוהר כרוך בגרימת נזק לשירות בתי הסוהר (בעיקר אבדן ציוד או השחתתו), מוצע

מן הקל אל הכבד. בעקבות הנסיון שנצבר בתחום אכיפת המשמעת והסדר הטוב בבתי הסוהר, מוצע כי עונש בידוד ועונש הפחתת ימי שחרור יהיה אפשר להטיל גם על תנאי, לתקופה שלא תעלה על שנה מיום מתן הפסק.

כדי לתבטית, מחד גיסא, ושיקול דעת קפדני יותר בעת הטלת העונש, ומאידך גיסא לאפשר בקרה על קציני השיפוט לאסירים בכלל הנוגע להטלת עונשים, מציעות שתי הרכיז:

האחת — עונש הפחתת ימי שחרור יהיה טעון אישור נציב בתי הסוהר; עונש בידוד מעל

2 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

(ב) חוייב אסיר בתשלום פיצויים כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הנציב או סוהר בכיר שהנציב הסמיכו לכך, אם ראה טעם מיוחד המצדיק לעשות כן, לבטל את החיוב או להפחיתו.

5. שינוי תנאי סעיף 59 לפקודה יבוא:

59א. (א) על גביית קנס כאמור בסעיף 58 ופיצויים כאמור בסעיף 59 יחולו הוראות פקודת המסים (גביה) * למעט סעיף 12 שבה, כאילו היו מס כמשמעותו באותה פקודה.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), ניתן לגבות קנס כאמור בסעיף 58 ופיצויים כאמור בסעיף 59 על ידי ניכוי משכר העבודה המשתלם או שישתלם לאסיר או מכספים אחרים המצויים או שיהיו מצויים בפקדונו, בבת אחת או בשיעורים חדשיים כפי שיוורה קצין השיפוט לאסירים, ובלבד שהסכום הנותר לזכותו של האסיר לאחר הניכוי לא יפחת, בכל חודש, מהסכום שיקבע הנציב מעת לעת כסכום המיועד לצרכיו של האסיר בבית הסוהר.

(ג) קנס ופיצויים שהוטלו על אסיר לפי סעיפים 58 ו-59 יוכלו להיגבות ממנו אף אם השתחרר מן המאסר.

59ב. קנסות שנגבו כאמור בסעיף 59א ישולמו לקרן שתיקרא "הקרן לרווחת אסירים" וישמשו לרווחת האסירים כפי שיקבע השר בתקנות.

דברי הסבר

לצרכיו בבית הסוהר (לרכישת מצרכים בקנטינה וכדומה).
על-פי הוראותיו של סעיף 59 המוצע, ייועדו קנסות שנגבו מאסירים שהורשעו בעבירות בית סוהר לקרן מיוחדת, שתשמש למימון פעולות לרווחת האסירים המוחזקים בבתי הסוהר, כפי שיקבע שר המשטרה בתקנות פרט לשיפור ברווחתם של כלל האסירים, במידה שיושג באמצעות כספי הקרן האמורה, יש להסדר המוצע היבט חינוכי חשוב מבחינת האסיר שהוטל עליו עונש קנס.

לאפשר תיקו של אסיר שתזיק בפיצויים בשיעור מוגבל, כפי שיקבע שר המשטרה בצו בהסכמת שר המשפטים. גם לענין זה מוצע להנציב, או סוהר בכיר שהוסמך לכך, יהיה רשאי להפחית את החיוב בפיצויים או לבטלו, אם ראה טעם מיוחד המצדיק לעשות כן.
רוב האסירים מועסק בזמן המאסר בעבודה שיש בצידה שכר, לפיכך מוצע כי קנסות ופיצויים שיוטלו על אסירים במסגרת דיון בעבירות בית סוהר יוכלו להיגבות, ובצורה משולבת, משכר העבודה המשתלם להם, ובלבד שהסכום הנותר לזכותו של האסיר לאחר הניכוי סכום שיספיק